

Evalueringsdesign for forsøgsordning i Røddekro bymidte

Forsøgsordningen for frie bymidter
20. januar 2024

Denne rapport med evalueringsdesign for forsøgsordning i Røddekro bymidte er bestilt af Aabenraa Kommune.

Netsocietal® er ene ansvarlig for alle perspektiver som præsenteres i evalueringsdesignet.

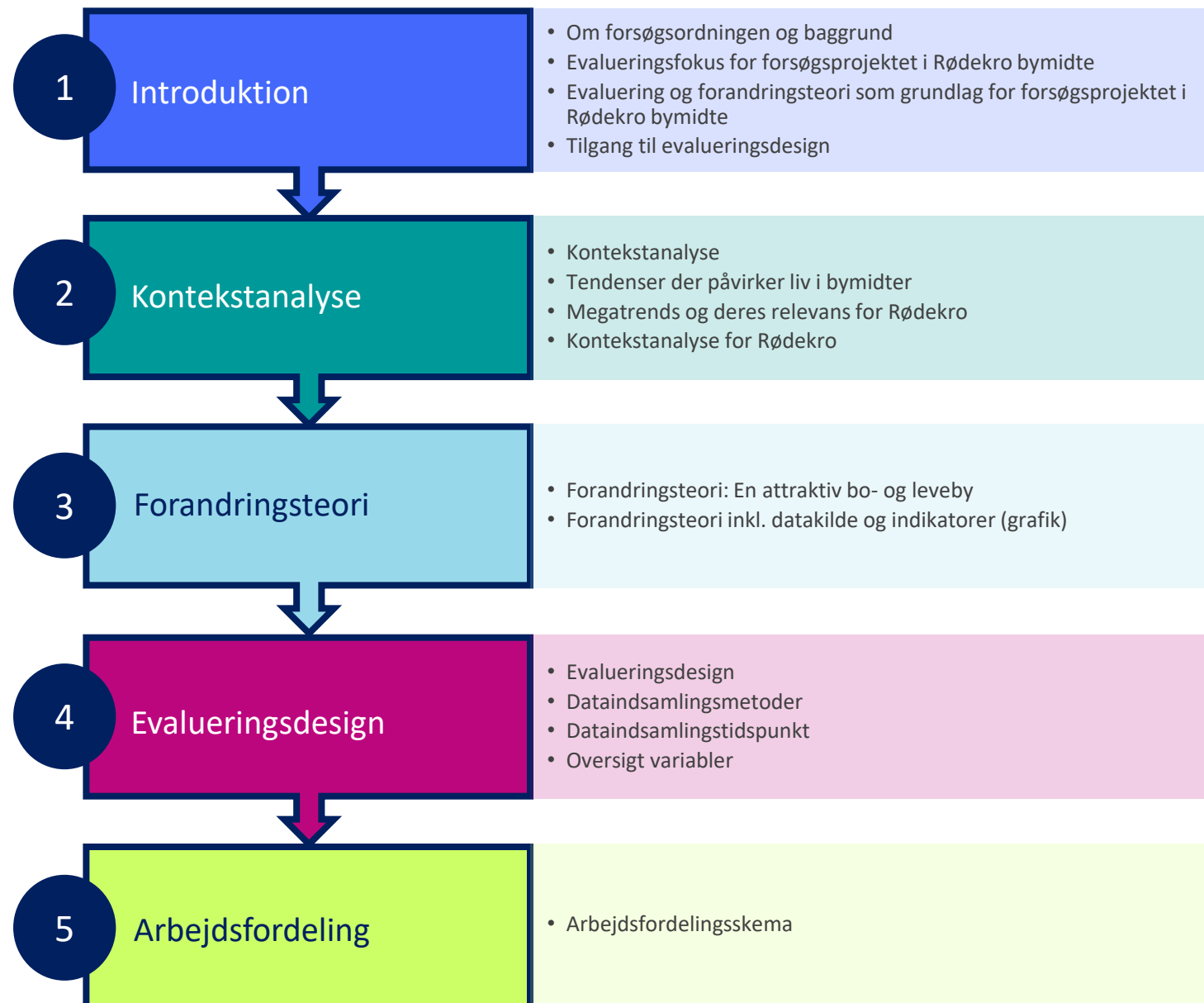
For yderligere information om rapporten eller ønsker om kopier, tilladelse til at genoptrykke eller oversætte denne undersøgelsen, og al anden korrespondance i relation hertil, kontakt venligst:

Netsocietal®
Store Kannikestræde 18, 3.
DK-1169 København K
info@netsocietal.com

Copyright 2025

Indhold

1. Introduction

Om forsøgsordningen og baggrund

Folketingets vedtagelse af loven om *Forsøgsordning for frie bymidter* d. 28. maj 2024 har skabt mulighed for at implementere innovative tiltag, der kan understøtte og revitalisere bymidterne i Danmark. Denne rapport præsenterer et detaljeret evalueringsdesign og forandringsteori for forsøgsprojektet i Rødekro. Rapporten er udarbejdet af Netsocietal i samarbejde med Aabenraa Kommune.

Rødekro er en by med historisk forankring langs Hærvejen, hvilket udgør et centralt element i byens identitet. Tidligere strategiske dokumenter, herunder Udviklingsplan for Rødekro (2016) og Helhedsplan for Rødekro bymidte (2022), har fremhævet behovet for at samle byens funktioner og øge dens attraktivitet som mødested for borgere og besøgende. Forsøgsprojektet for frie bymidter i Rødekro tager afsæt heri, og har to overordnede spor:

1. **Velfærdsfunktion:** etablering af en velfærdsfunktion, der kan være med til at skabe liv i bymidten.
2. **Byudvikling/ fornyelse:** byudviklingsprojekter med fokus på omdannelse af bymidten.

Forandringsteorien er struktureret med udgangspunkt i en logisk impactkæde, der forbinder visionen og de langsigtede mål med konkrete aktiviteter og resultater. Målet er at skabe en attraktiv bo- og leveby gennem nøje planlagte investeringer og initiativer.

Vision: Genskabelse af Rødekros bymidte som et levende, inkluderende og attraktivt mødested for borgere og besøgende.

Langsigtede mål: Øget social sammenhængskraft, økonomisk aktivitet og liv i Rødekro bymidte.

Resultater: Flere besøgende i bymidten og øget brug af offentlige faciliteter .

Aktiviteter:

- Design og drift af *bibliotek, kultur- og hærvejshotspot*.
- Implementering af grønne byrumsløsninger og trafiksanering på Hærvejen.

Evalueringsfokus for forsøgsprojektet i Røde kro bymidte

Evalueringen af forsøgsprojektet i Røde kro er designet til at dokumentere og analysere, hvordan initiativerne under forsøgsordningen for frie bymidter bidrager til projektets mål om at revitalisere bymidten og skabe øget liv og aktivitet.

Evalueringsdelen skal sikre, at erfaringer og resultater kan dokumenteres og deles med styrelsen og andre relevante interessenter. Evalueringsdesignet tager udgangspunkt i loven om forsøgsordningen, som har gjort det muligt at gennemføre de særlige tiltag, der ellers ikke ville kunne lade sig gøre inden for gældende lovgivning.

Initiativer og deres rammer under loven

Loven om *Forsøgsordning for frie bymidter* gør det muligt at iværksætte forsøg med afprøvning af tiltag, som normalt ville kræve mere omfattende regulering eller lovgivningsændringer. Gennem loven om *Forsøgsordning for frie bymidter* er der mulighed for at afvige fra kommunalfuldmagten, hvilket betyder at der kan planlægges for overskudskapacitet, og at kommunale lokaler kan udlejes til private og erhvervsdrivende på markedsvilkår. For Røde kro har det blandt andet betydet, at følgende initiativer kan realiseres:

- **Etablering af det nye bibliotek, kultur- og hærvejshotspot**

Dette skal være et knudepunkt, der styrker bymidten, som et naturligt mødested for både borgere i og omkring Røde kro samt vandre- og cykelturister på Hærvejen. Loven om forsøgsordningen for frie bymidter muliggør en mere fleksibel anvendelse af bygningen og dens funktioner, hvilket skal skabe en summende oase i bymidten, der kan benyttes til arrangementer, workshops og aktiviteter.

- **Grøn omdannelse af Hærvejen**

Forsøgsloven har åbnet op for trafikale ændringer og grønne byrumsløsninger, herunder at reducere hastighedsgrænsen til 30 km/t. Derudover etableres der cykelstier samt plantebede og træer langs Hærvejen. Dette skal skabe mere sikre og attraktive rammer for bløde trafikanter, samt gøre Røde kro bymidte til et grønt sted at passere igennem og tage ophold i for både byens borgere og hærvejsturister.

- **Styrkede samarbejder med lokale aktører**

Muligheden for at fravige kommunalfuldmagten åbner op for flere alternativer til fleksibel brug af lokaler, offentlige rum og faciliteter samt flere og anderledes samarbejder med lokale aktører. Dette inkluderer samarbejder mellem kommunen og lokale virksomheder, foreninger og ildsjæle.

Evaluering og forandringsteori som grundlag for forsøgsprojektet i Røde Kro bymidte

Evalueringen skal afdække, hvordan og i hvilken grad de gennemførte tiltag bidrager til målet om at skabe øget liv og sammenhængskraft i bymidten. For at sikre en helhedsorienteret tilgang evalueres projektet ud fra to perspektiver: velfærdsfunktionen og byfornyelsen.

Netsocietal bistår Aabenraa Kommune i udviklingen af evalueringsdesignet og forandringsteorien, som udgør grundlaget for evalueringen. Forandringsteorien er en central metode, der guider selve evalueringen, og sikrer at de planlagte aktiviteter og investeringer er rettet mod klart definerede resultater og langsigtede effekter.

Forandringsteorien: En struktureret tilgang til sammenhængen mellem indsats og resultater

En god forandringsteori beskriver de logiske sammenhænge mellem projektets vision, investeringer, aktiviteter og de ønskede resultater. Formålet er at skabe en klar og handlingsorienteret ramme, hvor hver aktivitet kobles direkte til konkrete outcomes og impactmål. Denne tilgang gør det muligt at dokumentere, hvordan projektet bidrager til den overordnede vision om en levende og attraktiv bymidte.

For at specificere forandringsteorien og evalueringsdesignet har Netsocietal afholdt to workshops med Aabenraa Kommune:

- **Workshop 1:** Fokus på udvikling og præcisering af forandringsteorien og evalueringsdesignet. Deltagerne arbejdede med at definere de centrale aktiviteter, kortsigtede resultater og langsigtede effekter.
- **Workshop 2:** En dybere indsigt i, hvordan evalueringsdesignet operationaliseres. Her blev fokus rettet mod udvælgelse af relevante indikatorer, datakilder og dataindsamlingsmetoder, der benyttes til at måle projektets resultater.

Forandringsteorien er udarbejdet som en klar og logisk model således, at den kan forstås af både projektets interessenter og eksterne læsere, som ikke har været en del af udviklingsprocessen.

Tilgang til evalueringsdesign

Evalueringen af forsøgsprojektet er opdelt i tre faser, som tilsammen skaber et dynamisk og iterativt evalueringsforløb:

- **Baseline måling**
Denne indledende fase fokuserer på at indsamle baseline data om bymidten før implementeringen af de nye tiltag. Disse data er essentielle for at kunne måle udviklingen og effekten af projektet over tid.
- **Midtvejsevaluering**
Midtvejsresultaterne giver et indblik i projektets fremdrift og tidlige resultater af de gennemførte aktiviteter, hvilket skaber grundlag for løbende tilpasninger. For eksempel kan resultaterne afdække behovet for at justere de trafikale løsninger eller styrke engagementet fra lokale aktører.
- **Slutevaluering**
Den afsluttende evaluering giver en samlet vurdering af projektets resultater og langsigtede effekter. Her analyseres, om de opstillede mål er blevet opfyldt, og hvilke læringer projektet kan bidrage med til fremtidige initiativer i andre byer og projekter.

Som en central del af evalueringsdesignet skal de følgende fem evalueringsspørgsmål sikre, at alle aspekter af forsøgsprojektet i Rødekro bliver belyst:

1

Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager bibliotek, kultur- og hærvejshotspottet til at skabe liv i bymidten?

2

Hvordan og i hvilket omfang har initiativerne haft indflydelse på oplevelsen hos og tiltrækningen af hærvejsturister i Rødekro?

3

Har den generelle forskønnelse og renovering af bymidten været med til at skabe en mere attraktiv bymidte?

4

Hvordan og i hvilket omfang har muligheden for at fravige fra kommunalfuldmagten gjort det muligt at etablere et bibliotek, kultur- og hærvejshotspot, hvor offentlige, private og frivillige aktører kan samarbejde om aktivering, udvikling og brug af huset?

5

Hvordan har forsøgshjemlen i forhold til færdselsloven og skovloven haft indvirkning på, om bymidten opleves mere sammenhængende, og om der er skabt bedre forhold for de bløde trafikanter?

2. Kontekstanalyse

Kontekstanalyse

I forbindelse med udviklingen af evalueringsdesign og forandringsteori for projektet har Netsocietal og Aabenraa Kommune gennemført en kontekstanalyse. Analysen skal give en forståelse af de rammer og forudsætninger, som forsøgsprojektet i Rødekro opererer indenfor, og fungerer som grundlaget for at udvikle forandringsteorien og implementere de konkrete initiativer i bymidten.

Kontekstanalysen har således til formål at afdække både de lokale og regionale dynamikker, der har indflydelse på projektets implementering, og at identificere de udfordringer, muligheder og trends, der præger bymidten og dens udviklingspotentiale. Analysen kombinerer indsigt fra trendmapping med input fra workshops og desk research. Herved kortlægges, hvordan eksterne tendenser og lokale forhold spiller sammen.

Kontekstanalysen har følgende grundkomponenter:

1. Den socioøkonomiske kontekst, herunder infrastruktur og demografi.
2. De ti megatrends, som præger byudvikling generelt og relevansen heraf for Rødekro.
3. Resultater fra workshoppen, som inkluderer centrale spørgsmål og analyser.
4. En konklusion, der samler analysens pointer.

Den socioøkonomiske kontekst

Rødekro er en by med omkring 6.000 indbyggere beliggende i Aabenraa Kommune, præget af en historisk forbindelse til Hærvejen og et økonomisk landskab domineret af små og mellemstore virksomheder. Byen har over de seneste år oplevet en gradvis decentralisering af detailhandlen, hvilket har ført til en udtynding af aktiviteterne i bymidten.

Byens befolkning er demografisk spredt, med både børnefamilier og en betydelig andel af ældre borgere. Dette stiller krav til fleksible løsninger, der kan tilgodese forskellige behov.

På trods af udfordringerne er der i Rødekro en stærk tradition for lokalt engagement og samarbejde mellem borgere, erhvervsliv og civilsamfund. Dette engagement udgør en vigtig ressource for projektet, især i forbindelse med etableringen af partnerskaber omkring bibliotek, kultur- og hærvejshotspot.

Kontekstanalyse

Infrastruktur og byrumsmæssige forhold

Bymidten i Rødekro er centreret omkring Hærvejen, der fungerer som byens primære nord-sydgående færdselsåre. Hærvejen er i dag præget af en overvægt af biltrafik, hvilket har begrænset muligheden for at skabe en sammenhængende og indbydende bymidte for fodgængere og cyklister.

Kontekstanalysen identificerer her en betydelig udfordring, men også en mulighed for at skabe en ny byrumsmæssig identitet gennem de grønne og trafikale forbedringer, som forsøgsordningen giver mulighed for.

De fysiske forhold i bymidten rummer dog også potentialer. Med Rødekros centrale beliggenhed på Hærvejen er der mulighed for at skabe en bymidte, der både er funktionel for lokale borgere og attraktiv for turister.

Civilsamfund og lokalt ejerskab

En vigtig dimension i kontekstanalysen er det lokale civilsamfunds rolle i projektet. I Rødekro findes en stærk tradition for fællesskaber og lokalt engagement, som kan udnyttes til at skabe en robust og bæredygtig forankring af projektet. Lokale foreninger og frivillige aktører spiller allerede en central rolle i at drive initiativer, der styrker sammenhængskraften i byen.

Forsøgsordningen gør det muligt at styrke denne udvikling yderligere ved at fremme samarbejde, for eksempel, samarbejder om aktiviteter i det nye bibliotek, kultur- og hærvejshotspot.

Tendenser der påvirker liv i bymidter

Trendmapping på byniveau har været anvendt som metode til at analysere de tendenser, der præger byers udvikling. Dette har inkluderet alt fra demografiske ændringer og økonomiske skift til klimaforandringer og teknologiske fremskridt.

Resultaterne fra denne proces danner grundlag for at forstå, hvordan megatrends påvirker Rødekrø bymidte, og hvilke strategiske indsatser, der er nødvendige for at udnytte de muligheder, byen har.

Evalueringsdesignet og forandringsteorien tager højde for tendenser der påvirker liv i bymidter i Danmark

1. Demografiske forandringer ændrer by- og handelsliv
2. Borgerne kræver multifunktionelle byrum
3. Kunder ønsker oplevelser og fællesskaber
4. Vi vil have let adgang til sunde og fredelige byer
5. Ønsker til bæredygtighed påvirker også byliv
6. E-handlen forsætter på højt niveau
7. Der bliver færre, men større fysiske butikker
8. Spisesteder og nye servicefunktioner flytter ind
9. Shoppingcentre investerer i at blive fremtidens opholdssteder
10. Behov for bymidtesamarbejde vokser

Megatrends og deres relevans for Røde kro

De identificerede tendenser, som påvirker byudvikling generelt, har særlig relevans for Røde kro bymidte. Blandt de mest centrale er:

1. **Demografiske forandringer:** Befolkningsstilbagegang i oplandet kombineret med en koncentration af unge og familier i byen medfører en ny dynamik, der både kan styrke og udfordre bymidten.
2. **Borgernes krav om multifunktionelle byrum:** Byens borgere ønsker, at bymidten skal kunne imødekomme flere behov samtidig – alt fra socialt samvær til arbejde og fritid.
3. **Øget efterspørgsel efter oplevelser og fællesskaber:** Levende bymidter kræver et tæt samspil mellem sociale, kulturelle og kommercielle funktioner.
4. **Bæredygtighedens betydning:** Borgerne lægger stigende vægt på grønne løsninger og biodiversitet, hvilket stiller krav til, hvordan byen udvikler sig.

De ti identificerede tendenser er relevante for de udfordringer og muligheder, Røde kro står overfor. For eksempel udfordres bymidten af e-handel og færre fysiske butikker, men dette kan imødekommes ved at udvikle bymidten som et multifunktionelt område, der kombinerer sociale, kulturelle og kommercielle oplevelser.

Særligt kravet om multifunktionelle byrum og bæredygtighed matcher ambitionerne for det nye bibliotek, kultur- og hærvejshotspot, der skal fungere som en dynamisk platform for både lokale borgere og hærvejsturister. Samtidig er Hærvejens historiske rolle og Røde kros størrelse en styrke, der kan positionere byen som attraktiv og øge hærvejsturisme.

Kontekstanalyse for Røde Kro

For at gøre kontekstanalysen helt konkret for Røde Kro blev der gennemført en workshop, hvor deltagerne diskuterede følgende centrale spørgsmål.

Til kontekstanalysen blev følgende spørgsmål diskuteret:

1. Hvilke udfordringer ser I i det eksisterende kontekst?
2. Specifikke muligheder Røde Kro bør udnytte?
3. Hvad er/bør være de primære mål for Røde Kro?
4. Hvordan ser succes ud (målbare succesmål)?
5. Hvem skal gøre det (hovedaktører, partnere, stakeholdere, samarbejder)?
6. Faktorer, der kan påvirke, hvem der får mest og/eller mindst gavn af indsatsen (moderatorer)?

Udfordringer i konteksten

Hvilke udfordringer ses i konteksten?

- Tæthed til Aabenraa
- Få og samme ildsjæle
- Tung gennemkørende trafik
- At skabe en naturlig ejerskabsfølelse af nyt bibliotek, kultur- og hærvejshotspot
- Pendler by

Muligheder for Røde Kro

Specifikke muligheder Røde Kro bør udnytte?

- Hærvejen
- Plads til flere borgere kan bosætte sig
- Stærkt foreningsliv
- Butikkerne i bymidten
- Størrelsen af Røde Kro
- Bygningen til nyt bibliotek, kultur- og hærvejshotspot har en fleksibel konstruktion, der kan indrettes på mange måder
- Tæthed til oplandet
- Bibliotek, kultur- og hærvejshotspot som noget nyt i hele kommunen

Hvordan ser succes ud?

Målbare succesmål

- Bløde trafikanter oplever bymidten som sikker
- Flere tager ophold i bymidten
- Færre gennemkørende trafikanter
- Lige så mange eller flere butikker
- Nyt bibliotek, kultur- og hærvejshotspot bruges aktivt og følger med udviklingen
- Øget tilgængelighed og sammenhæng i bymidten
- Røde Kro bliver et naturligt sted for Hærvejsturister at stoppe og tage ophold.

Mål

Hvad er/bør være de primære mål for Røde Kro?

- Fastholde butikker og funktioner samt tiltrække nye
- Grønnere bymidte
- Attraktivt sted at bo og leve
- Naturligt stop på Hærvejen
- Lokal ejerskab og stolthed
- Fastholde børnefamilier og tiltrække beboere

Hvem skal gøre det?

Hovedaktører, partnere, stakeholdere, samarbejder

- Biblioteket
- Lokale foreninger og ildsjæle
- Lokale iværksættere
- Investorer
- Kometbutikkerne og lokalt erhvervsliv
- Beboere i Røde Kro
- Plan, Teknik & Miljø
- Røde Kro Udviklingsråd

Moderatorer

Faktorer, der kan påvirke, hvem der får mest og/eller mindst gavn af indsats

- Ændret færdselslov
- Frontrunner i bibliotek, kultur- og hærvejshotspot kan have stor indflydelse på hvilke aktiviteter, der er i huset
- Hærvejsturisme
- E-handel
- Graden af ejerskab og lokal opbakning

3. Forandringsteori

Forandringsteori: En attraktiv bo- og leveby

Forandringsteorien for Rødekro er udviklet som et strategisk værktøj, der skaber en klar forbindelse mellem de ønskede resultater og de konkrete aktiviteter og ressourcer, der skal drive byens udvikling. Forandringsteorien tager afsæt i visionen om at gøre Rødekro til en attraktiv bo- og leveby, hvor både lokale borgere og besøgende trives.

Denne tilgang sikrer, at alle indsatser er målrettede og målbare og giver et overblik over, hvordan de langsigtede mål kan opnås gennem en logisk kæde af input, aktiviteter, outputs, outcomes og impacts.

Det centrale i forandringsteorien er at revitalisere Rødekros bymidte gennem en kombination af sociale, infrastrukturelle og økonomiske tiltag, der samtidig understøtter Hærvejens potentiale som en destination for turister.

Fire kriterier for at udvikle en god forandringsteori

1. Skaber klarhed over sammenhængen mellem det, I gør - og det, I vil opnå. Sammenhængen skal være så klar at den let og hurtigt lader sig forklare for udenforstående.
2. Skaber overblik over aktiviteter og forventede resultater på kort og lang sigt.
3. Give mulighed for at følge op på, om en indsats gennemføres som planlagt, og om nødvendigt at revidere indsatsen.
4. Forandringsteoriens delelementer (investeringer/ressourcer-aktiviteter-output-kort og langsigtet outcome) skal kunne dokumenteres med indikatorer og kvantitative og kvalitative datakilder for at kunne virke i det samlede evalueringsdesign.

Forandringsteori: En attraktiv bo- og leveby

Visionen for Rødekre

Visionen for Rødekre er at skabe en attraktiv bo- og leveby. Dette indebærer, at byen skal være et sted, som borgerne er stolte af at bo i, og hvor bymidtens tilbud er tiltrækkende for både lokale borgere, oplandsbesøgende og turister på Hærvejen.

For at realisere denne vision er det afgørende, at bymidten bevarer sine nuværende funktioner og butikker. Byen skal kunne tilbyde et rigt og mangfoldigt byliv, hvor både daglige behov og sociale mødesteder dækkes. Det nuværende bibliotek spiller en vigtig social rolle for borgerne, og denne funktion skal bevares og udbygges gennem det nye bibliotek, kultur- og hærvejshotspot. Dette hus skal blive et dynamisk og inkluderende mødested for borgere i alle aldre og skabe stærke relationer, som forankrer lokalt ejerskab omkring stedet.

Hærvejens potentiale

Rødekre har en historisk forbindelse til Hærvejen, som udgør en unik ressource for byens udvikling. Hærvejen kan bruges strategisk til at tiltrække besøgende og gøre Rødekre til et fast stop for Hærvejsturister. Denne mulighed giver ikke kun økonomiske fordele, men styrker også byens identitet og kulturelle værdi.

Trafikale forbedringer og grøn identitet

Gennem forsøgsordningen for frie bymidter kan Rødekre implementere trafikale ændringer, der ellers ikke ville kunne gennemføres under gældende lovgivning. For eksempel muliggør lovhjemlen en

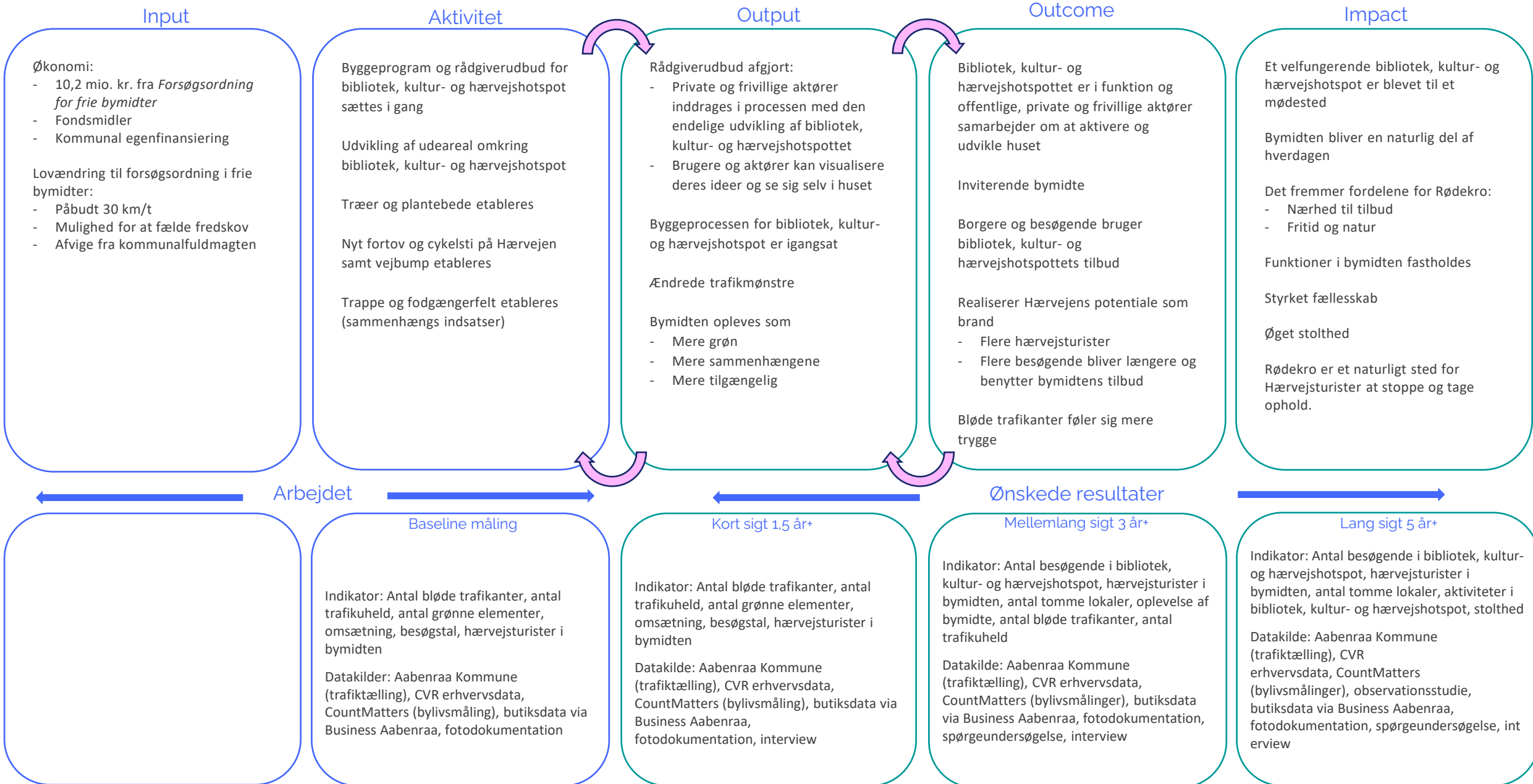
sænkning af hastighedsgrænsen i bymidten til 30 km/t, hvilket forventes at reducere tung gennemkørende trafik og gøre det tryggere for bløde trafikanter. Der etableres nye cykelstier, fortove og vejbump, som tilsammen skaber en oplevelse af en mere sikker og sammenhængende bymidte for cyklister og gående.

Derudover skal der etableres træer og plantebede, som ikke kun forskønner bymidten, men også understøtter en ny grøn identitet, der gør området mere inspirerende og bæredygtigt. Disse tiltag skal skabe en ramme for en bymidte, der både tiltrækker besøgende og giver lokale borgere et sted, de kan være stolte af.

Forandringsteorien for Rødekre bymidte skaber en klar og logisk forbindelse mellem byens vision og de konkrete tiltag, der skal føre til de ønskede resultater. Ved at kombinere sociale og infrastrukturelle forbedringer med en strategisk udnyttelse af Hærvejen som turistdestination, søger Rødekre at skabe en levende og inkluderende bymidte. Den nye grønne identitet og styrkede sikkerhed for bløde trafikanter er centrale elementer, der både skal gøre byen mere attraktiv og bidrage til øget lokal stolthed og ejerskab.

Grafikken illustrerer forandringsteorien ved at vise sammenhængen mellem de nødvendige input, aktiviteter, outputs, outcomes og impactmål, som tilsammen skal realisere visionen for Rødekre.

Den forandring der ønskes/ det problem der skal løses er: **Attraktiv bo- og leveby**

4. Evalueringsdesign

Evalueringsdesign

Baseline måling

2025

Data

- Trafiktælling i form af uhedsstatistik og antal bløde trafikanter, der færdes i bymidten
- Bylivsmåling i form af besøgstal
- Hærvejsturister*
- Erhvervsdata i form af antal ansatte, butikksdata**, brancher, ny- og eksisterende lokaliseringer, variation.**
- Grønne elementer i bymidten
- 10 tilfældige besøgende stilles op fem spørgsmål on-site om deres umiddelbare oplevelse af bymidstens kvalitet, tryghed og udtryk

Datakilder

- Aabenraa Kommune
- CountMatters (bylivsmåling)
- CVR erhvervsdata
- Butikksdata fra udvalgte butikker via Business Aabenraa
- Fotodokumentation af bymidten

Midtvejsevaluering

2027

Data

- Trafiktælling i form af uhedsstatistik og antal bløde trafikanter, der færdes i bymidten
- Bylivsmåling i form af besøgstal
- Hærvejsturister*
- Erhvervsdata i form af antal ansatte, butikksdata**, brancher, ny- og eksisterende lokaliseringer, variation.
- Grønne elementer i bymidten
- **Bymidten opleves mere grønt**
- **Bymidten opleves mere sammenhængende**
- **Oplevet større sikkerhed for bløde trafikanter**

Datakilder

- Aabenraa Kommune
- CountMatters (bylivsmåling)
- CVR erhvervsdata
- Butikksdata fra udvalgte butikker via Business Aabenraa
- Fotodokumentation og **observationsstudier** af bymidten
- **Interview med brugere**
- **Interview med nøgleaktører**

Slutevaluering

2029

Data

- Trafiktælling i form af uhedsstatistik og antal bløde trafikanter, der færdes i bymidten
- Bylivsmåling i form af besøgstal
- Hærvejsturister*
- Erhvervsdata i form af antal ansatte, butikksdata**, brancher, ny- og eksisterende lokaliseringer, variation.**
- Grønne elementer i bymidten
- **Bymidten opleves mere grønt**
- **Bymidten opleves mere sammenhængende**
- **Oplevet større sikkerhed for bløde trafikanter**
- **Aktivitet i bibliotek, kultur- og hærvejshotspot**
- **Oplevet stolthed hos borgere**

Datakilder

- Aabenraa Kommune
- CountMatters (bylivsmåling)
- CVR erhvervsdata
- Butikksdata fra udvalgte butikker via Business Aabenraa
- Fotodokumentation og observationsstudier af bymidten
- Interview med brugere
- Interview med nøgleaktører
- **Spørgeundersøgelse**

*Det skal undersøges primo 2025 hvordan, der kan indsamles data til en baseline måling af hærvejsturisme, for eksempel, gennem kundedata eller QR-koder.

**I samarbejde med Business Aabenraa undersøges det, hvilke butikker i Rødebro bymidte der arbejder med butikksdata, samt hvilke der har mulighed for at bidrage med ekspeditionstal.

Dataindsamlingsmetoder

Baseline målingen indeholder primært kvantitative data, der vil blive målt på og dokumenteret gennem hele forsøgsprojektet. CountMatters har opsat måleudstyr, på lokationer, der fremgår af kortet til højre. Evalueringen vil også inkludere erhvervsdata. Udover de kvantitative data vil der blive udført fotodokumentation til baseline måling og fortsat gennem hele forsøgsprojektet.

Da visionen for Rødekre er en attraktiv bo- og leveby, så indeholder forandringsteorien også kvalitative mål, for eksempel at bløde trafikanter oplever højere sikkerhed, eller at der kommer en øget stolthed blandt de lokale. Derfor vil der på midtvejs- og slutevalueringen blive tilføjet kvalitative indikatorer. Der vil også eventuelt blive suppleret med flere målepunkter af cyklister.

Netsocietal vil som evaluatør besøge Rødekre til både midtvejs- og slutevaluering til en byvandring for at observere effekterne og borgernes færdselsmønstre. Til midtvejsevaluering vil der på byvandringen være mulighed for at lave personlige interviews med borgere, hærvejsturister, erhvervsdrivende og lokale ildsjæle og andre interessenter. Evaluatør vil også foretage en række planlagte interviews med nøgleaktører.

Foruden interviews med borger og nøgleaktører vil Netsocietal til slutevalueringen også assistere Aabenraa Kommune med design og udførelse af spørgeundersøgelse, som skal sendes ud til brugerne af bymidtens funktioner.

Dataindsamlingstidspunkt

Gennem evalueringsdesignet skal der på struktureret vis kunne indsamles data, som dokumentere og kan analysere på, så det kan vurderes om aktiviteterne under forsøgsordningen for frie bymidter bidrager til projektets vision.

Derfor er det essentiel, at den data der bliver indsamlet er brugbar og let kan sammenlignes over tid.

For at sikre repræsentative og så generelle resultater som muligt, vil data bliver trukket ud i tredje uge af hver kvartal. I denne sammenhæng referer dataindsamling til bylivsmåling, trafiktælling, erhvervslivsmåling og fotodokumentation.

Ved at vælge flere tidspunkter i løbet af året undgår man u hensigtsmæssige udsving i dataene, for eksempel, på grund af helligdage, specielle vejrforhold eller fejl på måleudstyr.

Oversigt variable

Data	Beskrivelse	Datakilde	Formål
Trafiktælling	Antal cykler, gående, biler	Aabenraa Kommune (trafiktællinger)	Undersøger om sænket hastighed og trafiksanering leder til mindre gennemkørende trafik og øget sikkerhed for bløde trafikanter.
Uheld	Antal uheld for trafikanter	Aabenraa Kommune (uheldsstatistik)	Undersøger om sænket hastighed og trafiksanering leder til mindre gennemkørende trafik og øget sikkerhed for bløde trafikanter.
Besøgstal	Antal besøgende i bymidten	CountMatters (besøgstællere og access points)	Måler om aktiviteterne i forsøgsordningen kan gøre Rødebro bymidte til et attraktivt opholdssted.
Hærvejsturister	Antal hærvejsturister der stopper i Rødebro	Det skal undersøges primo 2025 hvordan, der kan indsamles data til en baseline måling af hærvejsturisme, for eksempel, gennem kundedata eller QR-koder.	Undersøger om aktiviteterne i forsøgsordningen fremmer Rødebro som et naturligt stoppested på Hærvejen og dermed potentielt fremmer bibliotek, kultur og hærvejsshotpottet som et attraktivt mødested.
Grønne elementer	Flere grønne elementer i bymidten	Aabenraa Kommune (fotodokumentation)	Formålet er at vurdere om flere grønne elementer gør bymidten mere attraktiv for både borgere og besøgende.
Erhvervsdata	Omsætningstal, ansatte, kundedata brancher, ny- og lokaliseringer, variation	CVR data + Business Aabenraa (butiksdatabaser)	Undersøger om aktiviteterne i forsøgsordningen kan have en betydning for erhvervslivet i Rødebro.
Aktivitet i bibliotek, kultur- og hærvejsshotspot	Antal besøgende og antal afholdte aktiviteter i bibliotek, kultur- og hærvejsshotpottet	Aabenraa Kommune (besøgstællere + opgørelse af aktiviteter)	Måler om det nye bibliotek, kultur- og hærvejsshotspot er velfungerende og er blevet et mødested. Dette skal gerne inkludere, at borgere er med til at igangsætte forskellige aktiviteter.
Bymidten opleves mere grønt	Borgere og besøgende som oplever bymidten grønnere og mere attraktiv	Aabenraa Kommune (spørgeundersøgelse + fotodokumentation) Netsocietal (interview + observationsstudie)	Udover at registrere nye bede og træer er det vigtigt også at høre om borgere og besøgende oplever bymidten som grønnere.
Bymidten opleves mere sammenhængende	Borgere og besøgende som finder bymidten mere sammenhængende	Aabenraa Kommune (spørgeundersøgelse) Netsocietal (interview + observationsstudie)	Undersøger om indsatser leder til, at borgere og besøgende finder bymidten mere sammenhængende.
Oplevet sikkerhed for bløde trafikanter	Bløde trafikanter oplever øget sikkerhed	Aabenraa Kommune (spørgeundersøgelse) Netsocietal (interview + observationsstudie)	Som tillæg til antallet af forskellige trafikanter og antal uheld, vil den oplevede sikkerhed blandt bløde trafikanter være med til at vurdere resultatet af de trafikale ændringer.
Oplevet stolthed hos borgere	Borger som føler sig stolte over at bo i Rødebro	Aabenraa Kommune (spørgeundersøgelse) Netsocietal (interview + observationsstudie)	Formålet er at undersøge om projekterne gennemført som en del af forsøgsordningen helt generelt har ledt til en øget stolthed blandt borgere.

5. Arbejdsdeling

Arbejdsdelingsskema

Flere aktører hjælper til med evalueringen af *Forsøgsordning for frie bymidter* i Rødebro. I tabellen til højre er en oversigt over arbejdsdelingen. Et stort X betyder, at organisationen er hovedbidragsyder til den givende aktivitet, hvor et (x) i parentes betyder, at organisationen er medansvarlig.

CountMatters er hovedansvarlig for at opsætte og vedligeholde udstyr og levere data til bylivsmålingerne.

Business Aabenraa vil levere månedlige datatjek og kvalitetssikring af bylivsmålingerne. Netsocietal vil som evaluator sammen med Business Aabenraa desuden hjælpe med at analysere bylivsdata hvert halve år, og levere erhvervsdata som en del af basismålingen, og til midtvejs- og slutevalueringerne.

Netsocietal vil som evaluator være hovedansvarligt for personlige interviews med brugere og planlagte interviews med nøgleaktører til både midtvejs- og slutevaluering.

Der vil også indgå anonymiserede butiksdata fra udvalgte butikker i Rødebro bymidte, som indhentes via Business Aabenraa.

Aabenraa Kommune er involveret i alle aktiviteter, og er især ansvarlig for trafiktællinger samt gennemførelse af spørgeundersøgelse.

Aktivitet	CountMatters (målere)	Netsocietal (evaluator)	Aabenraa Kommune	Business Aabenraa
Bylivsmåling	X	(x)	(x)	(x)
Trafiktælling		(x)	X	
Erhvervslivsmåling		X	(x)	(x)
Butiksdata		(x)		X
Personlige interview		X	(x)	
Foto-dokumentation		(x)	X	
Observationsstudier		X		
Spørgeundersøgelse		(x)	X	

netsocietal®

Store Kannikestræde 18, 3.
1169 København K

Tlf. +45 2444 7554
info@netsocietal.com
netsocietal.com